

1968

Rozhodla jsem se přijít na svět, právě když moje matka vystoupila z autobusu po návratu z neúspěšné nákupní výpravy do Ilfordu. Chtěla si koupit kalhoty, ale moje prudké pohyby v břiše ji rozptylovaly natolik, že se nedokázala rozhodnout mezi záplatovanými džínami a sametovými zvonáči, a protože dostala strach, že bych se mohla narodit v obchodáku, na nejistých nohách se vydala na cestu zpět do bezpečí svého poštovního obvodu. A tam, právě ve chvíli, kdy se otevřela nebesa, jí praskla voda. A během šedesátimetrové cesty od zastávky autobusu k našemu domu se její plodová voda mísila s prosincovým deštěm a ve spirálách odtékala do kanálu, dokud se cyklus života významně a dalo by se říci i poeticky nezavršil.

Narodila jsem se v ložnici svých rodičů za pomoci zdravotní sestry, která měla právě volno, na prošívané dece, kterou vyhráli v tombole, a po rychlém, dvaadvacetiminutovém po-

rodu se objevila moje hlavička a zdravotní sestra zakřičela *Tlačte!* a můj otec zakřičel *Tlač!* a matka zatlačila a já bez námahy vyklouzla do toho legendárního roku. Roku, kdy Paříž vtrhla do ulic. Roku ofenzivy Tet. Roku, kdy Martin Luther King přišel o život kvůli snu.

Celé měsíce jsem prožívala v tichém světě naplněných potřeb. Milovaná a opečovávaná. To však trvalo pouze do chvíle, kdy matčino mléko vyschlo a vystřídal je příval žalu, který se jí zmocnil poté, co její rodiče tragicky zahynuli při turistické výpravě v Rakousku.

Psalo se o tom ve všech novinách. Bizarní havárie si vyžádala životy sedmadvaceti turistů. Zrnitý snímek zmuchlaného autobusu, uvízlého ve vzduchu mezi dvěma borovicemi jako houpací síť.

Nehodu přežil pouze jediný člověk, německý průvodce, který si právě v tom okamžiku zkoušel novou lyžařskou helmu – jež mu zjevně zachránila život. Z nemocničního lůžka ve Vídni se zadíval do televizní kamery, právě když mu píchali další dávku morfia, a prohlásil, že to byla sice hrozná tragédie, ale ti lidé se právě naobědvali, takže zemřeli šťastní. Trauma z toho, že se s autobusem zřítíl do skalnaté propasti, mu zjevně vymazalo paměť. Anebo možná žaludek plný knedlíků a *apfelstrudelu* tu ránu skutečně zmírnil; to se nikdy nedozvíme. Televizní kamera dál ulpívala na jeho zhmožděné tváři v naději, že v náhlé jasné chvílce projeví nějaký soucit a pochopení pro zdrcené rodiny pozůstalých, ale nedočkala se. Matka se topila ve smutku po celý druhý rok mého života a převážnou část toho třetího. Nemá z té doby žádné vzpomínky, žádné historky o tom, kdy jsem začala chodit, nebo o legračních prvních slovech, o těch prvotních událostech, které naznačují, co by z dítěte mohlo vyrůst. Každodenní život se

pro ni změnil v rozmazanou clonu, zamlžené okno, které neměla chuť otřít a podívat se ven.

„Co se to děje?“ zpíval Marvin Gaye, ale odpovědi se nedočkal.

A přesto, právě v té době mě vzal za ruku můj bratr. A ochrannitelsky mě odvedl do svého světa.

Pohyboval se na periferii mého raného života jako Měsíc na oběžné dráze, na níž ho udržovaly střídavé síly zvědavosti a lhostejnosti, a nejspíš by tam i zůstal, kdyby se během toho tragického, převratného odpoledne nesrazil tyrolský autobus s osudem.

Byl o pět let starší než já a měl světlé kučeravé vlasy, v naší rodině stejně neobvyklé a nepřípadné jako to zbrusu nové auto, které si otec jednoho dne pořídí. Byl jiný než ostatní chlapi jeho věku; exotická bytost, která po večerech tajně používala matčinu rtěnku a vzorovala mi obličej polibky, jež se podobaly impetigu. Byla jsem jeho útočištěm před konzervativním světem. Tichou vzpourou dokonalého outsidera.

Rozkvetla jsem ve zvědavé a šikovné dítě, které ve čtyřech letech umělo číst a vést rozhovory obvykle vyhrazené pro osmičleté. Nešlo o žádnou předčasnou vyspělost ani genialitu, jež by se stala mou společnicí, pouze o vliv tohoto staršího bratra, tou dobou zamilovaného do veršů Noëla Cowarda a písni Kandra a Ebbyho. Předkládal mi barvitou alternativu k našim pečlivě zmapovaným životům. A každý den, když jsem netrpělivě čekala, až se vrátí ze školy, se moje touha po něm napínala, stávala se fyzickou. Bez něho jsem se nikdy necítila úplná. Po pravdě řečeno, nikdy nebudu.